

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації

Федченко Сергія Володимировича

**«Державно-приватне партнерство у розвитку фізичної культури і спорту
в Україні»,**

яка подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії
з галузі знань 28 – Публічне управління та адміністрування
за спеціальністю 281 – Публічне управління та адміністрування

1. Оцінка роботи здобувача у процесі підготовки дисертації і виконання індивідуального плану навчальної та наукової роботи

Здобувач Федченко Сергій Володимирович виконав Індивідуальний план освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії в повному обсязі – 60 кредитів ECTS. Успішно склав іспити з наступних дисциплін: «Концептуальні засади розвитку публічного управління та адміністрування», «Публічна політика», «Управління суспільним розвитком», «Концептуальні засади сучасного наукового пізнання», «Етика та світоглядні засади наукової діяльності», «Методологічне забезпечення досліджень публічного управління та адміністрування», «Методологічне забезпечення освітньої діяльності», «Управління проектами», «Комунікативні аспекти діяльності дослідника», «Основи наукового мовлення», «Інформаційні технології у науковій діяльності», «Іноземна мова в професійній діяльності дослідника публічного управління та адміністрування», «Інформаційно-аналітична складова публічного управління», «Глобальне врядування і між рівневі відносини у публічному управлінні», «Демократія участі та комунікації в публічному управлінні та пройшов педагогічну практику».

У процесі навчання Федченко С.В. набув усіх необхідних компетентностей, теоретичних знань, умінь і навичок, визначених Стандартом вищої освіти третього освітньо-наукового рівня за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Всі заплановані види робіт були виконані своєчасно. Здобувач плідне

співпрацював з науковим керівником, колективом кафедри та науковцями Навчально-наукового інституту «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна протягом усього терміну навчання в аспірантурі.

2. Обґрунтування вибору теми дослідження

Трансформація моделі державного управління у сфері фізичної культури і спорту від прямого адміністрування до стратегічного лідерства вимагає розробки нових концептуальних підходів до організації партнерських відносин між державним та приватним секторами. Традиційні механізми державно-приватного партнерства, розроблені переважно для інфраструктурних проєктів у транспортній, енергетичній та комунальній сферах, не враховують специфіки спортивної галузі, зокрема її дуального характеру, що поєднує комерційні можливості з соціальними функціями. Аналіз практики реалізації проєктів державно-приватного партнерства в Україні демонструє їх фрагментарний характер та низьку ефективність у спортивній галузі: з 192 проєктів державно-приватного партнерства, реалізованих протягом останніх 5 років, лише 7 (3,6%) були пов'язані з розвитком фізичної культури і спорту, при цьому більшість з них не досягли запланованих показників. Ця ситуація актуалізує необхідність наукового обґрунтування інноваційної екосистеми державно-приватного партнерства, яка враховуватиме мотиваційні профілі різних стейкхолдерів, специфіку фінансових механізмів та євроінтеграційний контекст розвитку галузі.

Особливої актуальності набуває концепція трансформаційного лідерства держави у формуванні та розвитку державно-приватного партнерства у сфері фізичної культури і спорту. На відміну від традиційних підходів, які розглядають державу переважно як регулятора або одного з партнерів, концепція трансформаційного лідерства передбачає активну роль держави як стратегічного координатора, здатного гармонізувати інтереси різних стейкхолдерів, формувати інноваційне середовище та забезпечувати

синергетичний ефект взаємодії різних компонентів системи. В умовах обмежених бюджетних ресурсів та необхідності швидкого відновлення спортивної інфраструктури, особливого значення набуває розробка адаптивних моделей фінансування проєктів державно-приватного партнерства, диференційованих залежно від їх соціальної значущості та потенційної комерційної привабливості. Євроінтеграційні процеси створюють додаткові можливості для залучення міжнародних інвестицій та експертизи, але потребують відповідної гармонізації нормативно-правової бази та інституційних механізмів. У цьому зв'язку, вибір теми дисертаційної роботи Федченко С.В. є обґрунтованим з огляду на її актуальність, наукову новизну, практичну значущість.

3. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Результати наукових досліджень автора отримані в межах наукової теми «Публічне управління в умовах глобалізації» (номер державної реєстрації 0116U007246), що виконувалась кафедрою публічної політики навчально-наукового інституту «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. У межах цієї роботи автором визначено основні напрями публічного управління розвитком державно-приватного партнерства у сфері фізичної культури і спорту

4. Особистий внесок дисертанта в отриманні наукових результатів та їх новизна

Дисертація є самостійно виконаною науковою працею. Усі сформульовані в ній висновки, теоретичні положення та пропозиції ґрунтуються на особистих дослідженнях. У дисертації не використовувались ідеї співвиконавців науково-дослідної роботи.

5. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються

Викладені у дисертаційній роботі наукові положення, висновки та рекомендації відповідають вимогам щодо такого виду наукових досліджень. Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій дисертації підтверджується використанням автором фундаментальних положень теорії публічного управління та адміністрування, досліджень українських і зарубіжних учених, а також фактом опрацювання ним значного масиву теоретичних і статичних даних. Крім того, обґрунтованість отриманих результатів підтверджується застосуваннями різноманітних методів дослідження, їх позитивною оцінкою в процесі апробації на науково-практичних конференціях, круглих столах, а також публікаціями у наукових виданнях, у яких висвітлено основні результати дослідження.

6. Наукове, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

Наукова новизна одержаних результатів полягає в обґрунтуванні теоретичних основ і розробки практичних рекомендацій щодо формування ефективної системи публічного управління розвитком державно-приватного партнерства у сфері фізичної культури і спорту в умовах підвищених безпекових ризиків та післявоєнної відбудови України.

Запропоновані підходи забезпечують системну трансформацію галузі через розвиток інноваційної екосистеми партнерських відносин, оптимізацію розподілу обмежених ресурсів та підвищення інституційної спроможності органів влади в контексті реалізації трансформаційного лідерства держави. Найбільш важливими науковими результатами, які відображують ступінь і зміст отриманої наукової новизни та виносяться на захист, є такі:

у перше:

— розроблено та теоретично обґрунтовано модель структурно-диференційованих мотиваційних профілів ключових учасників проєктів державно-приватного партнерства у сфері фізичної культури і спорту, яка, на відміну від існуючих підходів, базується на інтеграції системного,

інституційного та поведінкового підходів і характеризується багатовимірністю, холістичністю, контекстуальністю та динамічністю. Запропонована модель забезпечує комплексне врахування економічних, соціальних, інфраструктурних та інституційних компонентів мотивації, дозволяє ідентифікувати точки потенційних синергій і конфліктів інтересів та виступає теоретико-методологічним підґрунтям для формування механізмів трансформаційного лідерства держави у створенні інноваційної екосистеми державно-приватного партнерства як каталізатора соціально-економічного розвитку;

— розроблено та науково обґрунтовано комплексну адаптивну модель диференційованого фінансового забезпечення проєктів державно-приватного партнерства у сфері фізичної культури і спорту, яка, на відміну від існуючих підходів, базується на інтеграції системи оцінки соціальної значущості спортивних об'єктів з багаторівневим механізмом фінансового регулювання та передбачає гнучке поєднання різних інструментів державної підтримки залежно від типу об'єктів, їх соціального впливу та регіональних особливостей. Запропонована модель забезпечує оптимальний розподіл обмежених бюджетних ресурсів, максимізує соціальний ефект інвестицій та створює стимули для приватного капіталу при збереженні соціальної доступності спортивних послуг;

удосконалено:

— підхід до стратегічної диференціації моделей розвитку спортивної інфраструктури шляхом системного порівняльного аналізу переваг і недоліків трьох ключових форматів фінансування та управління (державно-приватне партнерство, пряме державне фінансування, приватні інвестиції без схеми державно-приватного партнерства) з визначенням оптимальних сфер застосування кожної моделі залежно від типу, функціонального призначення та комерційного потенціалу спортивних об'єктів. Для цього також, відповідно, було обґрунтовано, що практична реалізація такого диференційованого підходу формує підґрунтя для концепції

трансформаційного лідерства держави в інноваційній екосистемі державно-приватного партнерства, яка передбачає еволюцію функцій публічного управління у трьох вимірах: від регулятора до фасилітатора, від адміністратора до стратегічного партнера, від розпорядника бюджетних коштів до інвестиційного каталізатора;

дістало подальшого розвитку:

— концептуалізація інституційно-оціночної системи публічного управління розвитком державно-приватного партнерства у сфері фізичної культури і спорту, що органічно поєднує: 1) інституційну архітектуру через систематизацію її структурних елементів (нормативно-правова база, органи публічної влади, спеціалізовані інституції з розвитку ДПП, фінансово-кредитні інституції, інституції громадянського суспільства, приватні партнери, експертно-аналітичні центри, медіа-інституції, міжнародні партнери), визначення їх ролі у реалізації трансформаційного лідерства держави; 2) багатовимірну систему оцінки ефективності, яка інтегрує методологічні підходи «value for money», «public sector comparator», «social return on investment» та включає шість груп показників (фінансово-економічні, соціальні, інфраструктурні, управлінські, інноваційні, системні), що в сукупності забезпечує комплексний аналіз результативності механізмів ДПП та їх впливу на створення суспільної цінності у контексті стратегічних пріоритетів розвитку галузі;

— інтегративна матриця трансформаційного лідерства в реалізації політики державно-приватного партнерства у сфері фізичної культури і спорту, яка, на відміну від існуючих лінійних типологій, представляє собою багатовимірну методологічну рамку, що інтегрує три ключові виміри адаптації (фазовий, регіональний та функціонально-секторальний) та дозволяє формувати контекстуально-специфічні комбінації моделей лідерства залежно від етапу післявоєнної відбудови, специфіки території та сегменту спортивної галузі; обґрунтовано, що практична імплементація цієї матриці посилюється через включення специфічних міжнародних моделей

реалізації проєктів державно-приватного партнерства в умовах надзвичайних ситуацій («sport for development and peace», «resilient infrastructure» та «community based development»), які забезпечують конкретні механізми для адаптації функціональних елементів матриці до українських реалій післявоєнної відбудови, зокрема в аспектах соціальної інтеграції постраждалих громад, підвищення інфраструктурної стійкості до безпекових ризиків та активізації локальних ініціатив з відновлення спортивної інфраструктури на основі партисипативних підходів;

— порівняльна характеристика регіональних особливостей потенціалу розвитку державно-приватного партнерства у сфері фізичної культури і спорту шляхом виявлення та систематизації суттєвих відмінностей у сприйнятті бар'єрів, механізмів стимулювання та перспективних сегментів спортивної інфраструктури в різних типах населених пунктів та регіонах України, що забезпечує методологічне підґрунтя для розробки диференційованих стратегій розвитку державно-приватного партнерства з урахуванням регіональної специфіки;

- науково-методичний підхід до формування багаторівневої системи координації розвитку державно-приватного партнерства у сфері фізичної культури і спорту в контексті євроінтеграційних процесів, який, на відміну від існуючих підходів, що характеризуються фрагментарністю та централізованістю, базується на системній інтеграції принципів субсидіарності, інституційної комплементарності та багаторівневого управління, передбачає оптимальний розподіл функцій між національним, регіональним та місцевим рівнями з чіткою специфікацією механізмів їх взаємодії, та забезпечує синхронізацію нормативно-правових, організаційних, фінансових та інформаційних інструментів, що в сукупності створює інституційне підґрунтя для ефективної інтеграції проєктів державно-приватного партнерства у європейський простір.

Практичне значення одержаних результатів полягає у розробці науково обґрунтованих механізмів та інструментів забезпечення

трансформаційного лідерства держави у розвитку державно-приватного партнерства в сфері фізичної культури і спорту, які можуть бути використані органами державної влади та місцевого самоврядування для підвищення ефективності управлінських рішень та стимулювання інвестицій у розвиток спортивної інфраструктури:

Окремі пропозиції автора прийняті до впровадження органами державного управління, бізнес-структурами та громадськими організаціями. Так, розроблена багаторівнева система координації розвитку державно-приватного партнерства у сфері фізичної культури і спорту прийнята до уваги і впровадження у діяльність Департаменту економіки та міжнародних відносин Харківської обласної військової адміністрації для забезпечення ефективної взаємодії з міжнародними партнерами та залучення інвестицій у відновлення спортивної інфраструктури (Довідка про впровадження від 03.04.2025 р. № 0601-15/1357), Управлінням у справах молоді і спорту Харківської обласної військової адміністрації з метою формування багаторівневої системи координації розвитку державно-приватного партнерства у спортивній галузі (довідка про впровадження від 14.04.2025 р. № 01-29/619).

Розроблена автором комплексна модель диференційованого фінансового регулювання державно-приватного партнерства у сфері фізичної культури і спорту прийнята до розгляду Правлінням Акціонерного товариства «ТРЕСТ ЖИЛБУД-1» (довідка про впровадження від 23 квітня 2025 р. № 02/324).

Громадська організація «Комітет регіонального розвитку» прийняла до використання у своїй роботі з громадськими активістами і представниками бізнес-спільноти розробки дисертанта, які спрямовані на підвищення ефективності використання обмежених ресурсів та забезпечення розвитку спортивної інфраструктури як каталізатора соціально-економічного розвитку і національного добробуту.

7. Повнота викладення матеріалів дисертації в роботах, опублікованих автором

Публікації Федченко С.В. відповідають п. 8 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44.

Основні положення і результати дисертаційного дослідження опубліковано у 8 наукових працях, з них: 3 статі у наукових фахових виданнях України; 1 стаття англійською мовою у міжнародному науковому виданні, 5 тез доповідей у матеріалах науково-комунікативних заходів.

Публікації у наукових фахових виданнях України

1. Федченко С.В. Державно-приватне партнерство у спорті в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики, старі і нові принципи та інститути / Бульба В.Г., Федченко С.В. *Актуальні проблеми державного управління*. 2024. № 2(65). С. 423 – 443. DOI: <https://doi.org/10.26565/1684-8489-2024-2-22>

2. Федченко С.В. Закордонний досвід використання моделей державноприватного партнерства у сфері фізичної культури і спорту: досвід для України. *Наукові перспективи*. 2025. № 2 (56). С. 616-626.

DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-2\(56\)-616-626](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-2(56)-616-626)

3. Федченко С.В. Використання сценарного аналізу у визначенні перспектив розвитку державно-приватного партнерства у спортивній сфері України. *Публічне управління і адміністрування в Україні. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління і адміністрування*. Том 35(74). № 6. 2024. С. 192 – 199.

DOI: <https://doi.org/10.32782/TNU-2663-6468/2024.6/33>

Праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

4. Федченко С.В. Роль і місце місцевого самоврядування в управлінні розвитком фізкультури і спорту: європейський досвід для України. /Сучасні парадігми публічного управління: *Збірник тез IV Міжнародної науково-практичної конференції (10 -12 листопада 2022 р.)*. Львів, 2022. — С. 519 - 524.

5. Федченко С.В. Спортивна інфраструктура територіальної громади: сучасний стан та перспективи розвитку / *Актуальні проблеми соціального розвитку в суспільстві змін: Збірник тез I Міжнародній науково-практичній конференції на базі Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (27-29 квітня 2023 р.)*. – Харків, 2023. С. 75-79.

6. Федченко С.В. Питання фізкультури і спорту в організації комплексної реабілітації ветеранів і членів їх сімей / Головки О.С., Федченко С.В. *Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні підходи до реабілітації та реінтеграції військовослужбовців, ветеранів та членів їх сімей»*. ХНУ ім. В.Н. Каразіна. Харків, 2024. С. 257-260.

7. Svetlana Sysoieva, Serghii Fedchenko. Global practices of public administration in protection public interests in the environmental sector. *Global Scientific Trend: Economics and Public Administration. Vol. 1. 1(2025)*. С. 38 – 46.

DOI: 10.5281/zenodo.14803880

8. Федченко С.В. Місце туризму у фізкультурно-спортивній складовій організації соціально-психологічній реабілітації ветеранів. *Теорія і практика розвитку туризму: досвід, проблеми, інновації* : матеріали III Всеук. наук.-практ. інтернет-конф., м. Черкаси, 20 лютого 2025 р. / за заг. ред. С. М. Домбровської. Черкаси : НУЦЗ України. 2025. С. 157-158.

8. Дотримання академічної доброчесності

На підставі вивчення тексту дисертації, наукових праць здобувача, Протоколу контролю оригінальності (перевірку наявності текстових запозичень виконано в антиплагіатній Інтернет-системі Strikeplagiarism.com) встановлено, що робота виконана самостійно, текст дисертації не містить текстових запозичень, а дисертаційне дослідження відповідає вимогам академічної доброчесності.

9. Апробація матеріалів дисертації

Основні ідеї, теоретичні положення, висновки та результати дисертаційного дослідження обговорювались на засіданні кафедри публічної політики ІНП «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, а також на комунікативних заходах, зокрема: IV Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні парадигми публічного управління» (м. Львів, 2022); I Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми соціального розвитку в суспільстві змін» (м. Харків, 2023); Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні підходи до реабілітації та реінтеграції військовослужбовців, ветеранів та членів їх сімей» (м. Харків, 2024); III Всеукраїнській науково-практичній конференції «Теорія і практика розвитку туризму: досвід, проблеми, інновації» (м. Черкаси, 2025), на засіданнях кафедри публічної політики.

10. Оцінка структури, мови та стилю дисертації

Матеріал дисертації викладено в логічній послідовності та доступно для сприйняття. Дисертація написана науковим стилем мовлення, структура дисертації відповідає алгоритму здійсненого автором дослідження. Зміст, структура, оформлення дисертації та кількість публікацій відповідають вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44), наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».

11. Відповідність змісту дисертації спеціальності, за якою вона подається до захисту

За своїм фаховим спрямуванням, науковою новизною і практичною значимістю дисертаційна робота Федченко С.В. «Державно-приватне партнерство у розвитку фізичної культури і спорту в Україні» повністю відповідає галузі знань 28 – Публічне управління та адміністрування та відповідає паспорту спеціальності 281 – Публічне управління та адміністрування. Здобувачем повністю виконано освітню та наукову складову третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

12. Результати обговорення та проведення презентації.

Рекомендація дисертації до захисту

Здобувач представив основні результати дисертаційної роботи на розширеному засіданні кафедри публічної політики ННІ «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна щодо попередньої експертизи дисертації (витяг з протоколу № 15 розширеного засідання кафедри публічної політики від 05.05.2025 року) у формі презентації та наукової дискусії після її завершення.

У рамках цього розширеного засідання було ухвалено одностайно рекомендувати дисертаційну роботу Федченко С.В. «Державно-приватне партнерство у розвитку фізичної культури і спорту в Україні» до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 28 – Публічне управління та адміністрування за спеціальністю 281 – Публічне управління та адміністрування.

Головуючий на розширеному засіданні
кафедри публічної політики доктор наук з
державного управління, професор,
завідувач кафедри публічної політики
ННІ «Інститут державного управління»
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна

Вячеслав ДЗЮНДЗЮК